herpy

GEKKOER

Cat gecko

Aeluroscalabotes felinus

Aeluroscalabotes felinus er en sky, rødbrun klatrer fra de fugtige skove i Sydøstasien, som færdes i grenene om natten og sover sammenrullet med halen om kroppen. Den er den eneste art i sin slægt, skal have det køligt og fugtigt og er svær at holde, så den passer til den erfarne holder.

Familie: Eublepharidae Tidligere navn: *Pentadactylus felinus; Aelurosaurus felinus* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**10-18 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**8-12 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 30 × 45 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**20-26 °C**
Temperatur, nat	**18-22 °C**
Luftfugtighed	**65-90 %**
UVB	**Valgfri**
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Inkubation	**60-75 dage** ved 24-26 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er hverken på CITES-listerne eller i bilagene til EU's forordning om handel med vilde dyr, så der kræves ingen CITES-papirer. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. I Thailand er indsamling og eksport forbudt, så køb kun opdrættede dyr. Tjek altid den aktuelle lovgivning, inden du anskaffer dyret.

Om arten

Aeluroscalabotes felinus er en let bygget, langhalet gekko i en varm kaffebrun til rustrød farve, ofte med hvide pletter og en svag stribe eller brune aftegninger langs ryggen. Strubens underside er hvid, og hvidt kan fortsætte ned over bugen. Den har lodrette pupiller og veludviklede øjenlåg, som er et kendetegn for familien af øjenlågsgekkoer. Den mangler de brede hæftelameller, som mange andre gekkoer har, men tæerne har små, indtrækkelige kløer og kan gribe om grenene, næsten som en hånd. Halen er gribende og bruges som en femte lem, når dyret kravler rundt i buskads og lav skov.

Artsnavnet *felinus* betyder katteagtig (af latin *felis*, kat) og hentyder til dyrets katteagtige ansigt. Når den sover, ruller den sig sammen med halen om kroppen. Arten blev beskrevet af Albert Günther i 1864 efter et dyr fra Singapore og er den eneste art i slægten *Aeluroscalabotes*. Der anerkendes to underarter: *A. f. felinus* og *A. f. multituberculatus* fra Sula-øerne i Indonesien. Den regnes for en af de mest oprindelige gekkoer og ligner i kropsbygning de få fossiler af tidlige gekkoer.

Hunnerne er større end hannerne. Hunnerne kan formentlig blive op til 18 cm, mens hannerne typisk bliver op til omkring 10 cm. Det er uklart, om målene er med eller uden hale, så tallene i faktaboksen er omtrentlige. Vægt og levetid er ikke dokumenteret, og faktaboksens 8-12 år er et skøn.

Arten er sky og stressfølsom og kommer sjældent frem, mens der er lys. Vildfangede dyr har ofte mange parasitter, og avl i fangenskab regnes for vanskelig. Den er derfor ingen begynderart, og ret få mennesker har egne erfaringer med den.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Aeluroscalabotes felinus findes i Sydøstasien, mest på Den Malajiske Halvø og på Borneo. Arten er angivet fra Malaysia (halvøen og Sarawak), Indonesien (Borneo, Sumatra og Sula-øerne), Singapore, det sydlige Thailand og, efter en enkelt henvisning, det sydlige Vietnam. Arten er muligvis også fundet i Cambodja, men det er ikke bekræftet.

De registrerede fund fordeler sig næsten udelukkende på Malaysia (cirka 475 af 561), med nogle få fra Thailand, Indonesien, Singapore og Brunei. Typelokaliteterne er Singapore og Borneo. Underarten *multituberculatus* kendes fra Sanana på Sula-øerne.Arten er ikke almindelig noget sted i sit område.

> **Oprindelig udbredelse:** Malaysia, Indonesien, Thailand, Singapore og Brunei.

LEVESTED

Aeluroscalabotes felinus er halvt trælevende og foretrækker kølig, fugtig bjergregnskov, men den findes også i lavere liggende skov med rindende vand, fx langs bække og små floder. Den er udelukkende nataktiv og lever af mange slags små insekter og andre leddyr.

Klimaet i bjergskoven er mildt og fugtigt hele året. Til terrariet regnes med temperaturer fra cirka 18 til 28 °C og høj luftfugtighed, men der findes næsten ingen målinger fra dyrenes egne levesteder. Hvor meget temperaturen svinger over året, og hvilke højder arten præcis lever i, er ikke dokumenteret.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Hold dyrene enkeltvis, i et terrarie af glas eller plast. Et voksent dyr kan klare sig i et lille terrarie på cirka 40 liter. Fordi *Aeluroscalabotes felinus* er halvt trælevende og elsker at klatre, er mindst 45 × 30 × 45 cm (længde × bredde × højde) og gerne mere et bedre udgangspunkt. Målet er et skøn, ikke et dokumenteret krav.

Som bund bruges orkidébark eller lignende skånsom barkflis blandet med ren jord, som holder på fugten. Giv skjul af korkrør og korkbark, tynde grene i forskellige højder og levende eller kunstige planter, så dyret kan krybe i dækning. Alt i terrariet skal være ugiftigt.

Arten er sky, så terrariet bør stå roligt, og dyret skal have mange skjul. Regn med en tilvænningsperiode på fire til seks uger for nyindkøbte dyr, hvor de skal have mest mulig ro.

TEMPERATUR

Temperaturen skal ligge mellem 18 og 28 °C. Et rimeligt skøn er derfor 20-26 °C om dagen og 18-22 °C om natten, men de nøjagtige tal er ikke undersøgt grundigt. Der angives ikke noget hotspot, og arten tåler ikke varme.

Aeluroscalabotes felinus kommer fra kølig bjergskov og bliver let stresset. Hold den derfor væk fra sydvendte vinduer og varme rum, og sørg for, at temperaturen aldrig kommer over 28 °C. Brug et digitalt termometer, og læs af både øverst og nederst i terrariet. Hvis stuen er for kold om vinteren, kan en svag, termostatstyret varmekilde bruges. Er den for varm om sommeren, må dyret flyttes til et køligere rum.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Fugtighed er afgørende. Daglig sprøjtning er ufravigelig, for dyrene får mange helbredsproblemer, hvis fugtigheden er for lav. Luftfugtigheden skal ligge omkring 65-82 %, og kortvarigt op til 90 %. Det er ikke undersøgt, hvad der er det bedste for *Aeluroscalabotes felinus*, så tallene er vejledende.

Sprøjt terrariet hver dag, men lad det ikke blive ved med at være vådt. Planter, bark og bund skal kunne tørre lidt mellem hver gang, ellers kommer der mug. Stil en lille skål med frisk vand til voksne dyr. Brug filtreret vand eller vand fra omvendt osmose (RO), for nyreproblemer hos arten er bl.a. blevet sat i forbindelse med vandet. Et kombineret hygrometer og termometer er praktisk, og en automatisk forstøver kan hjælpe, hvis ventilationen er god.

LYS OG UVB

Der findes ingen dokumenterede anbefalinger om UVB til *Aeluroscalabotes felinus*. Den er udelukkende nataktiv og sover i skjul om dagen, så UVB-behovet er sandsynligvis lavt, men det er ikke undersøgt. Et svagt, skyggefuldt UVB-lys kan være en forsigtig mulighed, men det er ikke dokumenteret.

Brug et almindeligt dagslys med 10-12 timers lys og tilsvarende mørke om natten, styret af et tænd-sluk-ur. Undgå stærke spotlamper, som varmer for meget og tørrer luften ud. Terrariet skal have mange skyggefulde skjul, så dyret kan komme væk fra lyset.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Aeluroscalabotes felinus lever af små insekter og andre leddyr. Fodr hver anden dag i meget små mængder, to til fire små byttedyr pr. dyr. Gode valg er små fårekyllinger, små kakerlakker, møl og andre små insekter, der højst er så store som afstanden mellem dyrets øjne.

Pudr insekterne let med kalk og et multivitamin, men vitaminer skal bruges med omtanke, højst hver tredje fodring, fordi for meget tilskud mistænkes for at give nyreproblemer. Præcise doseringer til arten er ikke dokumenteret. Fodr insekterne godt op i et par dage, før de gives videre.

Halen er dyrets fedtlager. En fyldig hale tyder på god foderstand, og en tynd hale er et alvorligt faresignal, især hos nyindkøbte dyr. Vej og noter, hvor meget dyret spiser.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Aeluroscalabotes felinus er sky, tilbagetrukken og stressfølsom, og den er ikke et dyr, man skal håndtere. Hold den enkeltvis. Parhold er kun til avl og bør først prøves, når dyrene er faldet til efter fire til seks uger.

Om dagen ligger den sammenrullet med halen om kroppen og bliver først aktiv efter mørkets frembrud. Så klatrer den rundt i grenene og bruger både griberne på tæerne og halen. Mød den med ro. Undgå at bære den rundt, tage fat i halen eller flytte rundt på indretningen, og lad den have mange skjul.

Fordi arten sjældent holdes, er dens adfærd i fangenskab dårligt beskrevet. Hold derfor godt øje med dyret, og notér, hvad det gør.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne af *Aeluroscalabotes felinus* er større end hannerne, og kun hannerne har porer foran kloakken. Kønsbestemmelse kræver dog et trænet øje. Hvornår dyrene bliver kønsmodne, og hvor store de skal være til avl, er ikke dokumenteret.

PARRING

Der er næsten ingen dokumenterede oplysninger om parring hos *Aeluroscalabotes felinus*. Avl i fangenskab beskrives som vanskelig. Dyrene må først sættes sammen, når de er faldet til, og kun med avl for øje. Om arten kræver en køligere hvileperiode om vinteren, og hvordan parringen foregår, er ikke beskrevet.

Hold øje med dyrene hele tiden, og tag hannen ud, hvis hunnen virker stresset eller bider hannen. Kontakt en erfaren holder af arten eller en forening, hvis du overvejer at avle.

ÆGLÆGNING OG KULD

Kuldstørrelsen er ikke dokumenteret for *Aeluroscalabotes felinus*. Tallene i faktaboksen er lånt fra beslægtede øjenlågsgekkoer, som lægger ét til to æg ad gangen, og skal ses som et skøn. Det er ikke undersøgt, hvor mange kuld en hun lægger om året, så feltet er tomt.

Hunnen lægger æg, men om hun graver dem ned, eller om hun vælger et særligt sted, vides ikke. Giv hende ro og et dybt, fugtigt lag bund eller en æglæggekasse, og kontrollér regelmæssigt, om der ligger æg.

INKUBATION

Inkubationen er ikke dokumenteret for *Aeluroscalabotes felinus*. Tallene i faktaboksen er lånt fra *Goniurosaurus hainanensis*, som tilhører samme familie, og er kun et pejlemærke: 24-26 °C og 60-75 dage.

Læg æggene i et fugtigt, ikke vådt substrat som perlite eller vermiculite, og undgå at dreje dem. Hold øje med temperaturen med et termometer, og brug en inkubator, som kan holde jævn varme. Skriv alt ned, så erfaringerne kan bruges af andre holdere.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Der er ikke dokumenteret noget om opdræt af unger af *Aeluroscalabotes felinus*, fordi avl sjældent lykkes i fangenskab. Hold ungerne enkeltvis i et lille, fugtigt terrarie med skjul og sprøjt dagligt. Tilbyd de mindste insekter, fx bananfluer og små fårekyllinger, og vej dem jævnligt. Del dem op, hvis én vokser langsommere end de andre, og kontakt en dyrlæge med krybdyrerfaring, hvis dyrene ikke spiser.

Sundhed og typiske fejl

Aeluroscalabotes felinus er stressfølsom, og vildfangede dyr har ofte mange parasitter. Det skal du være opmærksom på:

- Tynde, afmagrede dyr, især nyindkøbte. En fyldig hale er det bedste tegn på sundhed.
- Parasitter hos dyr fra naturen. Køb kun dyr, der er opdrættet, og få en afføringsprøve undersøgt hos en dyrlæge.
- For lav luftfugtighed, som giver mange helbredsproblemer.
- Nyreproblemer, som mistænkes at komme af dårligt vand eller for meget vitamintilskud. Brug filtreret vand, og tilsæt kun lidt vitamin.
- For høj temperatur, som giver stress. Hold temperaturen under 28 °C.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, nægter at spise eller ser sløvt ud. Der findes næsten ingen undersøgelser af sygdomme hos arten.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.